

Oprogramowanie autorstwa Rekord Systemy Informatyczne a Ustawa o rachunkowości

Przedmiotem niniejszego opracowania jest zebranie i usystematyzowanie zagadnień zgodności informatycznych systemów: Finansowo i Księgowego, Budżet, środki Trwałe, Faktura, Magazyn oraz systemu Płacowego i Kadrowego autorstwa firmy REKORD ze znowelizowaną Ustaw o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (zwaną dalej ustaw). Ustawa określa precyzyjnie wymogi stawiane komputerowym systemom przetwarzania danych w rachunkowości.

1. System Finansowo i Księgowy:

System finansowo-księgowy (FK) jest pakietem programowym przeznaczonym do obsługi sfery finansowo-księgowej w urzędzie administracji samorządowej lub państwowej. Wchodzi w skład **informatycznego systemu rachunkowości**, do którego można zaliczy ponadto **zasoby danych i organizacj systemu**, czyli tworzenie **warunków do wdroenia systemu i jego prawidłowej eksploatacji**.

Zaprojektowanie i wykonanie systemu FK przez firmę REKORD zapewnia jego pełną zgodno z zasadami określanymi przez wspomnianwyej ustaw, a zwiszcza:

- istotno - zaspokajanie potrzeb informacyjnych utkowników,
- wiarygodno - zachowanie rzetelności i bezbdnoci prowadzonych ksiąg, uwzględnianie wszystkich operacji podlegających obowiązkowi ewidencji, dokumentacj operacji prawidłowo sporządzonymi zapisami, emitowanie informacji wynikowych,
- prawidowo - zgodno prowadzenia rachunkowości z normami i przepisami prawnymi,
- przejrzysto - zarówno co do prowadzenia ksiąg jak i gtowoci prowadzenia kontroli,
- ochron danych - narzędzia umożliwiające zabezpieczenie informacji na nośnikach magnetycznych i w postaci wydawnictw przenoszonych na nośniki trwałe.

Kluczową funkcj systemu sta się, w myśli ustawy, funkcja księgowania dzienników i kontroli ich zgodności z ksig główną. W wyniku jej działnia generowane są dzienniki częściowe, grupujące operacje gospodarcze według ich rodzajów (art.13 i 14 ustawy). Chronologiczne zapisy w dzienniku są kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. Księgowanie dzienników powoduje równie

- ujmowanie w dzienniku wyłącznie zapisów sprawdzonych (a nie tylko zarejestrowanych),
- niedostpno zbioru do modyfikacji poza wprowadzaniem dowodów korekt księgowych,
- kolejne numerowanie zapisów,
- automatyczną kontrol ciągłości zapisów obrotów przenoszonych na konta księgi głównej, na konta analityczne oraz z rejestrów księgowych do dzienników.

Wydruk dziennika składa się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, jest sumowany na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym i oznaczony nazwą programu przetwarzania.

Funkcja "księgowanie dzienników" może być uruchamiana wielokrotnie w ciągu miesiąca obrotowego. Każde jej uruchomienie powoduje zapis do dziennika z jednoczesną blokadą możliwości korekty w rejestrach księgowych. Celem uniknięcia ujmowania w dziennikach zapisów niesprawdzonych zaleca się uruchamianie tej funkcji raz w miesiącu przed wydrukowaniem zestawienia zamknięciem miesiąca.

Zgodnie z art.15 poz.2 ustawy zapisy na określonych kontach księgi głównej dokonywane są w kolejności chronologicznej. Podstawą uporządkowania chronologicznego jest data księgowania. Data ta należy określić dla każdego wprowadzanego dowodu; system kontroluje czy wczytana data nie jest wcześniejsza od ostatnio wprowadzonej, oraz od daty dokumentu.

W zestawieniach obrotów i sald (analitycznych i syntetycznych) wprowadzono pozycję "obroty narastające od początku roku" (zamiast pozycji "obroty narastające od początku roku łącznie z BO"). Bilans otwarcia na wyżej wymienionych zestawieniach ujmowany jest w oddzielnej pozycji (art.18).

Ochrona danych. Nadawanie uprawnień

Wytyczne dotyczące ochrony danych przedstawiono w rozdziale 8 ustawy o rachunkowości. System ochrony danych należy rozpatrywać w trzech aspektach: stworzenia odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych eksploatacji systemu, mechanizmów programowych, oraz archiwowania i przechowywania danych.

Pierwsze z nich polegają m.in. na zabezpieczeniu pomieszczeń (ochrona przeciwpożarowa, zasilanie elektryczne, dostęp do pomieszczeń, staranny dobór sprzętu, zastosowaniu urządzeń zapewniających niezakłóconą pracę komputera, np. bezprzerwowych zasilaczy awaryjnych (UPS)).

Program ogranicza dostęp do danych między innymi poprzez konieczność podania hasła w momencie uruchamiania systemu. Hasło to jest przypisane konkretnemu użytkownikowi. Podczas wpisywania nie pojawia się ono na ekranie. Ma to na celu zabezpieczenie przed podpatrzeniem go przez osoby postronne.

Nierozzerwalnie z symbolem użytkownika i hasłem wiąże się problem ograniczenia dostępu do niektórych funkcji systemu. Przy instalacji systemu należy zakodować ilość użytkowników, nadać im hasła oraz określić dostępność funkcji dla każdego z nich. Dotyczy to zarówno funkcji ogólnych znajdujących się na najwyższym "poziomie" systemu w tzw. menu, jak i tych najbardziej szczegółowych przypisanych do poszczególnych elementów okna tzw. komponentów. System blokowania dostępu przydatny jest zwłaszcza w odniesieniu do

funkcji niosących z sobą jeśli są wykonane w nieodpowiednim momencie lub przez nieodpowiedzialnego operatora, niebezpieczeństwo utraty danych (np. zamykanie miesiąca itp.). Z punktu widzenia zakresu posiadanych uprawnień dzieli się użytkowników na dwie grupy: aktywnych i biernych. Status "aktywnego" pozwala na pełną obsługę dostępnych funkcji, natomiast użytkownik "bierny" nie ma możliwości ingerencji w bazy danych pomimo formalnej dostępności do określonych funkcji systemu. Oznacza to w praktyce, że osoby uprawnione do wykonywania tych samych funkcji programu różnił się zakresem dostępnych działań. Np. jedna z nich może zarówno dopisywać pozycje do katalogu kontrahentów lub korygować zawartość już istniejących, a druga tylko korygować dane, przy czym obie pozbawione są prawa do usuwania pozycji.

Generalnie operacji kodowania dostępu do systemu dokonuje osoba instalująca i wdrażająca program. Dla użytkowników zainteresowanych samodzielnie obsługą uprawnień co jest uzasadnione zwłaszcza w przypadku pracy sieciowej, producent dostarcza program kodujący (ADMIN) wraz z odpowiednim opisem.

Powinno być, aby administrator systemu sporządził wykaz osób uprawnionych do pracy z systemem podając nazwisko, kod, hasło oraz uprawnienia (spis funkcji dostępnych) poszczególnych operatorów. Dostęp do tego typu dokumentu powinno posiadać ograniczone grono osób i korzystać z niego w sytuacjach awaryjnych, np. podczas nieobecności administratora. W przypadku, gdy operator podczas wywoływania systemu poda złe symbol lub złe hasło, na ekranie pojawi się stosowny komunikat.

Jeśli podane hasło było prawidłowe następuje sprawdzenie czy użytkownik o danym kodzie już nie pracuje w systemie.

Równolegle z ograniczeniami programowymi administrator systemu może sterować dostępem do systemu za pomocą mechanizmów zawartych w stosowanym oprogramowaniu sieciowym.

Istotnym problemem z punktu widzenia zachowania ciągłości pracy jest ochrona i właściwe przechowywanie przetwarzanych danych. Pod pojęciem ochrony danych rozumiane jest zabezpieczenie informacji przed dostępem do nich osób niepowołanych, a także zapewnienie możliwości ich odzyskania w przypadku awarii systemu. Dla zmniejszenia ryzyka ewentualnej utraty danych należy tworzyć kopie systemu, stanowiące jego repliki na dysku twardym, bity na innym nośniku, np. dyskietce, płycie CD lub taśmie magnetycznej. Kopiowanie powinno odbywać się na inny dysk nietyt, na którym eksploatowany jest system, np. w przypadku sieci, gdy katalog bieżący znajduje się na dysku sieciowym, korzystne jest tworzenie kopii na dysku lokalnym jednej ze stacji roboczych. Czystotliwość wykonywania kopii awaryjnych pozostaje do uznania użytkownika. Przy instalacji systemu tworzony jest z reguły katalog przeznaczony do przechowywania kopii awaryjnej. Jego zawartość jest odnawiana w momencie kopiowania.

Jeżeli w czasie awarii nastąpi uszkodzenie lub zniszczenie zbiorów z danymi należy zwrócić się do producenta w celu ustalenia zakresu strat i przywrócenia funkcjonalności programu. Może zdarzyć się jednak, że jedynym rozwiązaniem staje się odzyskanie danych z kopii. Dlatego niezmiernie istotne jest częste sporządzanie tych kopii co ogranicza do

minimum koniecznoŝć powtórneŝ wprowadzania utraconych dokumentów. Operacja ta powinna być traktowana jako ostatecznoŝć bowiem jej wykonanie równoznaczne jest z usunięciem zbiorów z katalogu z bieżącymi danymi.

Ważne jest zabezpieczenie systemu przed wirusami, co wymaga instalacji systematycznie aktualizowanych wersji programów antywirusowych.

Istotnym elementem składowym systemu informatycznego rachunkowoŝci jest dokumentacja eksploatacyjna (czasami nazywana równieŝ dokumentacjǎ uŝytkownika). Instrukcja dostarczana kaŝdorazowo z systemem ma speŝniać rolę takiej dokumentacji. Zawiera ona informacjǎ zapoznajǎce uŝytkownika z:

- zakresem i funkcjami realizowanymi przez system,
- algorytmami przetwarzania danych
- zestawem informacji moŝliwych do otrzymania za poŝrednictwem systemu,
- zasadami ochrony danych,
- powiǎzaniem miǐdzy podsystemami rachunkowoŝci i systemami współpracujǎcymi z systemem FK,
- zasadami organizacji procesu wdroŝenia systemu i jego bieżǎcej eksploatacji.

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstajǎ jako wynik działania programu zawarte sǎ w jednej bazie danych wspólniej dla wszystkich aplikacji działajǎcych u konkretnego uŝytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie ORGAN.FDB i dla rachunkowoŝci budŝetu gminy lub JEDNOSTKA.FDB i dla rachunkowoŝci jednostki budŝetowej. W ramach jej struktury wewnǎtrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróŝnia siǎ tzw. tabele. Człł z nich stanowi podstawowe elementy systemu ksiǐgowego, zawierajǎce najistotniejsze dane, człł natomiast to zbiory o znaczeniu pomocniczym. Do tabel głównych zaliczamy:

F_KSF	stany ksiǐgowe i salda na kontach bilansowych
F_KSFP	stany ksiǐgowe i salda na kontach pozabilansowych
F_KONTRAH	transakcje dla kont rozrachunkowych
F_TRADOW	nagłwki dokumentów
F_TRAXX	pozycje dokumentów
F_TRAXXV	dane VAT
F_TRAFK	szczegół dot. pozycji dokumentów
F TRABUD	szczegół dot. zapisów budŝetowych
F_TRAWS	szczegół dot. zapisów wg klasyfikacji wydatków strukturalnych
F_PLANKONT	plan kont

Struktura tabel

Dla wybranych tabel zbiorów przedstawiono poniżej wykaz pól wraz z krótkim opisem ich zawartości.

Stany księgowe i salda na kontach bilansowych F_KSF

ROK	rok obliczeniowy
MC	przyjmuje wartości 0..12.. (0=bilans otwarcia)
ODDZIAL	symbol oddziału
KONTO	symbol konta księgowego
STANWN	stan WN m-ca poprzedniego + obroty WN m-ca obliczeniowego
STANMA	stan MA m-ca poprzedniego + obroty MA m-ca
SALDOWN	saldo WN konta
SALDOMA	saldo MA konta
MCWN, MCMA, SKWN, SKMA	permanentne 0, pola nieużywane

Stany księgowe i salda na kontach pozabilansowych F_KSFP

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z F_KSF

Transakcje dla kont rozliczeniowych F_KONTRAH

ID_KONTRAH	identyfikator kontrahenta nadawany przez system
ID_TRAFK	identyfikator transakcji wg F_TRAFK
TRESC1	nr rozrachunkowy
TRESC2	nr rozrachunkowy kontraktu
WARZAP	znacznik rodzaju rozrachunku (0=faktura, 1=zapłata)
DATA	data rozrachunku (data faktury)
TERMIN	termin płatności lub Null
ZAPLATA	data zapłaty lub Null
KWOTAWN	wartość transakcji WN
KWOTAMA	wartość transakcji MA
SYMBOL	symbol kontrahenta
ID_FRY	id faktury wg systemu fakturowania

Nagłówki dokumentów F_TRADOW

ID_TRADOW	unikalny, niewidoczny dla użytkownika identyfikator rekordu
ROK	rok obliczeniowy
ODDZIAL	symbol oddziału
REJESTR	rejestr księgowy
TYP	typ dokumentu księgowego
NUMER	numer dokumentu w ramach typu
REJ_NUMER	numer dokumentu w ramach rejestru
DATA	data księgowania
MC	miesiąc obliczeniowy, w którym wprowadzono dokument

ZAKSIEG	status dokumentu (0-wprowadzony/zaimportowany, 1-zbilansowany, 2-zaksię. wstępnie, 3-zaksię. z dziennikami, -1-niezbilansowany)
OPERATOR	symbol operatora, który wprowadził dokument
ROK_BO	rok dokumentu rozliczeniowego podczas tworzenia BO na podst. roku ubiegłego, dla dokumentów bieżących: 0
BIL	wskaźnik bilansowania się dokumentu
DATA_ZM	data ostatniej zmiany nagłówka dokumentu
ID_SPRAWY	identyfikator sprawy z modułu zarządzania dokumentami związanej z dokumentem księgowym.

Pozycje dokumentów F_TRAXX

ID_TRAXX	identyfikator pozycji nadany przez system
ID_TRADOW	identyfikator, wg F_TRADOW
DOWOD	nazwa dowodu Tródkowego
DOWODDATA	data dowodu Tródkowego (np. data KP)
OPIS	opis pozycji
DZIENNIK	lp. dziennika
LP	nr pozycji w dokumencie
POZABIL	dekret bilansowy (=0), pozabilansowy (=1)
DATA_ZAL	data zażenia pozycji
OPER_ZAL	symbol operatora, który wprowadził pozycję
DATA_ZM	data ostatniej zmiany pozycji
OPERATOR	symbol operatora, który dokonał zmiany pozycji

Dane o pozycjach zawierających VAT F_TRAXXV

ID_TRAXXV	identyfikator pozycji nadany przez system
ID_TRAXX	identyfikator, wg F_TRAXX
VATREJ	numer rejestru VAT
VATSTAW	stawka VAT
VATDATA	data obowiązków podatkowego
FAKTURA	numer faktury
FAKTURADATA	data faktury
KLIENT	symbol kontrahenta
NAZWA	nazwa kontrahenta
ADRES	adres kontrahenta
NIP	NIP kontrahenta
VATMC	miesiąc obowiązków podatkowego
VATROK	rok obowiązków podatkowego
VATKOD	kod podatku VAT

Dane dotyczące pozycji F_TRAFK

ID_TRAFK	identyfikator nadawany przez system
ID_TRAXX	identyfikator, wg F_TRAXX
STRONA	księgowania (1=WN, 2=MA, 3=VAT WN, 4=VAT MA)
KONTO	symbol konta
KWOTAWN	kwota WN lub permanentne zero dla strony = 2 lub 4

KWOTAMA kwota MA lub permanentne zero dla strony = 1 lub 3
 KONTOPRZ konto przeciwstawne

Dane dotyczące zapisów budżetowych F_TRABUD:

ID_TARBUD identyfikator nadawany przez system
 ID_TRAFK identyfikator wg F_TRAFK
 SYMBOL symbol operacji budżetowej
 DZIAL dział klasyfikacji budżetowej
 ROZDZIAL rozdział klasyfikacji budżetowej
 PAR paragraf klasyfikacji budżetowej
 POZ pozycja analityczna paragrafu klasyfikacji budżetowej
 DB symbol dysponenta
 RODZ sposób finansowania
 ZADANIE symbol wg układu zadaniowego budżetu
 KWOTAWN kwota WN
 KWOTAMA kwota MA
 OPIS opis pozycji budżetowej
 NR_UM_ROZL numer rozliczeniowy umowy
 NR_FRY_ROZL numer rozliczeniowy faktury

Dane dotyczące zapisów wg klasyfikacji wydatków strukturalnych F_TRAWS

ID_TRAWS identyfikator nadawany przez system
 ID_TRAFK identyfikator wg F_TRAFK
 K1 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych i czynniki 1
 K2 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych i czynniki 2
 K3 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych i czynniki 3
 K4 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych i czynniki 4
 K5 symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych i czynniki 5
 OPIS opis pozycji
 KWOTA kwota
 SYMBOL symbol operacji budżetowej, wg tabeli F_TRABUD

Plan kont F_PLANKONT

ROK rok obliczeniowy
 KONTO symbol konta
 SYN1, SYN2, SYN3 czynniki syntetyczne konta o długości zadanej planem kont
 ANA1, ANA2, ANA3, czynniki analityczne konta o długości zadanej planem kont
 ANA4, ANA5, ANA6
 NAZWA nazwa konta
 N_Z wskaźnik charakteru konta (0 i konto rozrachunkowe należności, 1- konto rozrachunkowe zobowiązań, 2 i konto nierozrachunkowe)
 POZABIL wskaźnik rodzaju konta (1 i konto pozabilansowe)
 TYP wskaźnik możliwości księgowania (1 i konto syntetyczne bez możliwości księgowania, zapisy możliwe tylko na konta analityczne)

Algorytmy obliczeń

Księgowanie wstępne i pojedynczy dokument (np. przy wychodzeniu z rejestracji)

- sprawdzenie czy dekrety dokumentu bilansują się (NIE i ustawienie pola F_TRADOW ->ZAKSIEG = -1)
- obliczanie obrotów na kontach dla dekretów bilansowych sumując pola F_TRAFK->KWOTAWN, F_TRAFK ->KWOTAMA i zapis do F_KSF ->KONTO, F_KSF ->STANWN, F_KSF ->STANMA, F_KSF ->SALDOWN, F_KSF ->SALDOMA wg klucza rok, oddział mc, konto dla F_KSF ->mc = mc dokumentu, jeśli konto istnieje wg w/w klucza jego stan jest zwiększany o wartość obrotu, jeśli nie i stanem konta jest jego obrót + stan z ostatniego m-ca, w którym konto istnieje, jednocześnie liczone jest saldo podstawowe jako różnica stanów,

obliczanie obrotów na kontach dla dekretów pozabilansowych sumując pola F_TRAFK ->KWOTAWN, F_TRAFK ->KWOTAMA i zapis do F_KSFP ->KONTO, F_KSFP ->STANWN, F_KSFP ->STANMA, F_KSFP ->SALDOWN, F_KSFP ->SALDOMA wg klucza rok, oddział mc, konto dla F_KSF ->mc>=mc dokumentu, jeśli konto istnieje wg w/w klucza jego stan jest zwiększany o wartość obrotu, jeśli nie i stanem konta jest jego obrót + stan z ostatniego m-ca, w którym konto istnieje, jednocześnie liczone jest saldo podstawowe jako różnica stanów,
- ustawienie F_TRADOW ->ZAKSIEG = 2

uwaga:

każdy dokument zaksięgowany wstępnie i poddawany edycji jest odksięgowywany (czyli zdejmowany ze stanów w F_KSF/F_KSFP, czyli zaksięgowany z obecnym obrotem poprzedzonym znakiem minus)

Księgowanie wstępne i całoci (m-ca obliczeniowego, oddziału)

Na wstępie usuwane są rekordy z F_KSF/F_KSFP dla mc>=mc obliczeniowy. Następnie procedura przebiega jak podczas księgowania pojedynczego dokumentu

Księgowanie dzienników całoci/oddziału/rejestru

- księgowanie wstępne mca>=mc_zmk+1
- raport wstępnego dla mc==mc_zmk+1
- dziennikowanie mc==mc_zmk+1 (jesli nie zachodzi b) czyli F_TRADOW.ZAKSIEG==3 i nadanie lp. dziennika F_TRAXX.DZIENNIK==max(F_TRAXX.DZIENNIK)+1 wg klucza ROK, ODDZIAL, REJESTR, REJ_NUMER
- raport dziennikowania dla mc==mc_zmk+1 (jesli nie zachodzi b)
- raport wstępnego dla mc>mc_zmk+1

Zamknięcie m-ca (dla wszystkich oddziałów)

- a) generowanie raportu zgodności księgi z obrotami (dziennikami)
- b) F_PARAM ->MCZAMK>=F_PARAM ->MCZAMK+1

Otwarcie roku

- a) dodanie rekordu w F_PARAM ->ROK=rok_otwierany, F_PARAM ->MCZAMK=0, F_PARAM ->ODDZIAŁ=0 (dla wszystkich oddziałów)
- b) przeniesienie planu kont z roku ubiegłego (opcjonalnie)
- c) utworzenie BO na podst. roku ubiegłego (opcjonalnie dla oddziału)

Wymagania systemu

Sprzęt, na którym będzie eksploatowany system FK musi być kompatybilny ze standardem IBM i posiadać:

- procesor 800MHz o pamięci operacyjnej rozszerzonej do minimum 256 MB
- monitor kolorowy 15", Rozdzielczość ekranu: 1024 x 768,
- stację napędu płyt CD do instalacji systemu; połączona jest nagrywarka płyt CD,
- system operacyjny WIN 2000 PRO albo WIN XP PRO
- drukarki laserowe lub atramentowe dowolnego typu.

Oprócz spełnienia wymagań sprzętowych warunkiem sprawnego funkcjonowania systemu są odpowiednie kwalifikacje personelu obsługującego. W zasadzie obsługę systemu może zajmować się kilka osób. Każda z nich musi posiadać jednak umiejętności w zakresie:

- podstaw obsługi komputera i urządzeń peryferyjnych (włączanie i wyłączanie komputera i drukarki, załadunek papieru w drukarce, znajomość klawiatury itp.),
- pracy z systemem operacyjnym WINDOWS,
- bieżącej obsługi systemu FK: wprowadzania danych, uzyskiwania zestawień, znajomości funkcji systemu,
- znajomości zasad księgowości w oparciu o ustawienia rachunkowości, sporządzania rejestrów podatku VAT, sposobów dekretacji, prowadzenia rozrachunków z kontrahentami,
- obsługi programów pomocniczych typu ADMIN itp.

Celowe wydaje się powożenie w firmie administratora systemu, czyli osoby charakteryzującej się wysokimi kwalifikacjami i odpowiedzialnej za prawidłowe funkcjonowanie systemu, decydującej o dostępie użytkowników do poszczególnych funkcji systemu. Ma to duże znaczenie, gdy współpracuje on z innymi programami. W momencie wdrażania systemu administrator decyduje o odpowiedniej instalacji programu, aby dostosował go optymalnie do potrzeb użytkownika.

Administrator powinien mieć wiedzę zarówno z zakresu rachunkowości jak i informatyki. Musi dogłębnie znać eksploatowany system, jego rozwiązania projektowe i programowe. Stanowi również jedno z ogniw systemu zabezpieczenia danych reglamentując dostęp do systemu lub jego funkcji i tworząc kopie archiwalne.

Niezależnie od pieczy nad funkcjonowaniem systemu administrator powinien również dbać o sprawne działanie sprzętu, jego konserwację i materiały eksploatacyjne.

2. System Budżet:

Ochrona danych

W programie BUDŻET ET oprócz standardowych mechanizmów ochrony danych (hasła dostępu, ograniczanie uprawnień do poszczególnych funkcji systemu, kopie danych) zastosowano dodatkowy mechanizm polegający na ogólnym ograniczeniu dostępu użytkownikom do danych. Istnieje zatem konieczność świadomego nadania uprawnień dla konkretnego użytkownika do danych wybranego dysponenta (dysponentów) budżetowych;

Mechanizm polegający na ogólnym ograniczeniu dostępu do danych objawia się tym, że domyślnie nowy użytkownik nie ma dostępu do żadnych danych. Konieczne jest wskazanie przez administratora systemu jaki zakres danych ma być dla tego użytkownika dostępny. Do systemu wbudowana została więc funkcja (dostępna tylko i wyłącznie dla Administratora) przypisywania użytkownikowi tych symboli dysponentów (wydziałów) budżetowych, za których dane odpowiada. Po takim przypisaniu kontrola dostępu sprawdzana jest systemowo na wszystkich poziomach poprzez odpowiednie filtrowanie danych. Po zalogowaniu się do systemu użytkownik we wszystkich kartotekach, zestawieniach, analizach przegląda wyłącznie dokumenty dotyczące udostępnionych mu dysponentów.

Specyfikacja zbiorów:

Tabele główne:

F_DB_DZIAL	słownik działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej wg Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz Środków pochodzących ze Źródeł zagranicznych (dz. u. z dnia 12 marca 2010 r.);
F_DB_PARAGRAF	słownik paragrafów klasyfikacji budżetowej wg Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz Środków pochodzących ze Źródeł zagranicznych (dz. u. z dnia 12 marca 2010 r.);
F_DB_PLAN_B	słownik klasyfikacji budżetowej stosowanej w księgach rachunkowych;
F_DB_ZADANIE	słownik symboli zadań wg tzw. układu zadaniowego budżetu;
F_DB	słownik dysponentów budżetowych;
F_DB_GR	słownik grup dysponentów budżetowych;
F_DB_RO_ZAD	słownik sposobów finansowania;
F_RO_ZAD_GR	słownik grup rodzajów zadań
F_DB_REJ_PLAN	nagłówki dokumentów planu budżetowego
F_DB_BUDZET	pozycje dokumentów planu wg podziału klasyfikacji budżetowej;
F_BKOM	kartoteka jednostek nadsyłających sprawozdania (pozycje komunikacji);
F_BKOM_SPR	kartoteka sprawozdań miesięcznych jednostkowych (narastających)
F_BUDZET_SPR	dokumenty miesięczne (różnicowe) wynikające ze sprawozdań

Tabele pomocnicze:

F_BUDTYP	słownik rodzajów operacji budżetowych;
F_UPR_DB	lista uprawnień użytkowników do poszcz. dysponentów budżetowych;
U_UZYTKOWNICY	lista użytkowników systemu;

Struktura tabel

Słownik działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej **F_DB_DZIAL**

ROK	rok budżetowy;
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
OPIS	nazwa wg Rozporządzenia Ministra Finansów;

Słownik paragrafów klasyfikacji budżetowej **F_DB_PARAGRAF**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
OPIS	nazwa wg Rozporządzenia Ministra Finansów;

Słownik klasyfikacji budżetowej stosowanej w księgach rachunkowych **F_DB_PLAN_B**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ	symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
OPIS	nazwa danej podziałki klasyfikacji budżetowej;
KONTO	główny symbol podziałki klasyfikacji budżetowej;
ZADANIE	domyślny symbol układu zadaniowego budżetu związany z podziałką klasyfikacji budżetowej;

Słownik symboli zadań wg tzw. układu zadaniowego budżetu **F_DB_ZADANIE**

ROK	rok budżetowy;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
ZADANIE	symbol wg tzw. układu zadaniowego budżetu;
OPIS	nazwa pozycji;

Słownik dysponentów budżetowych **F_DB**

ROK	rok budżetowy;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
GRUPA	symbol grupy dysponentów budżetowych;
OPIS	opis główny dysponenta budżetowego;
SKROT	skrót wynikający z opisu głównego;

Słownik grup dysponentów budżetowych **F_DB_GR;**

GRUPA	symbol grupy dysponentów budżetowych;
OPIS	opis słowny grupy dysponentów budżetowych;

Słownik sposobów finansowania F_DB_RO_ZAD;

ROK	rok budżetowy;
RODZAJ	symbol sposobu finansowania;
GRUPA	symbol grupy sposobów finansowania;
OPIS	opis słowny sposobu finansowania;

Słownik grup rodzajów zadań F_RO_ZAD_GR ;

ROK	rok budżetowy
GRUPA	symbol grupy sposobów finansowania;
OPIS	opis słowny grupy sposobów finansowania;

Nagłówki dokumentów planu budżetowego F_DB_REJ_PLAN

ID_PLAN	wewnętrzny identyfikator;
PODREJESTR	typ dokumentu planu;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
NR_DOK	numer dokumentu;
DATA_DOK	data dokumentu;
ROK	rok z daty dokumentu;
MIESIAC	miesiąc z daty dokumentu;
OPIS	opis słowny dokumentu planu budżetowego;
ROK_BUD	rok budżetowy;
P_PIERWOTNY	oznaczenie dokumentu planu pierwotnego;
ROK_KSIEG	rok księgowy;
MC_KSIEG	miesiąc księgowy;
P_WNW	oznaczenie dokumentu planu wydatków niewygasających;

Pozycje dokumentów budżetowych wg podziału klasyfikacji budżetowej

F_DB_BUDZET;

ID	wewnętrzny identyfikator;
ID_NAGL	identyfikator nagłówka wg tabeli f_db_rej_plan;
ROK	rok budżetowy,
TYP	oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
IDB	oznaczenie: 1-plan,
TYP_DOK	typ dokumentu (zgodny z polem podrejestr tabeli f_db_rej_plan);
NR_DOK	numer dokumentu (zgodny z polem nr_dok tabeli f_db_rej_plan);
LP	liczba porządkowa pozycji dokumentu;
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ	symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
KONTO	główny symbol podziału klasyfikacji budżetowej;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
RODZ	symbol sposobu finansowania;
ZADANIE	symbol wg tzw układu zadaniowego budżetu;

DATA_WP	data obowiązywania;
DATA_DOK	data dokumentu;
KWOTA	kwota;
OPIS	opis operacji budżetowej;
ODDZIAL	oddział księgowy;

Kartoteka pozycji komunikacji (jednostek nadsyłających sprawozdania) F_BKOM

TYP	oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
NAZWA	nazwa pozycji komunikacji;
KOMID	wewnętrzny identyfikator;

Kartoteka sprawozdań jednostkowych narastających F_BKOM_SPR

KOMID	wewnętrzny identyfikator zgodny z tabelą f_bkom;
DATA	data sprawozdania;
XML	pole typu BLOB i zawierające treść sprawozdania;

Kartoteka dokumentów rocznicowych wynikających ze sprawozdań BUDZET_SPR

ID	wewnętrzny identyfikator dokumentu;
ROK	rok budżetowy;
MIESIAC	miesiąc sprawozdania;
TYP	oznaczenie: 1-dochody; 2-wydatki;
IDB	oznaczenie poszczególnych kolumn sprawozdań
DZIAL	symbol działu klasyfikacji budżetowej;
ROZDZIAL	symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej;
PAR	symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej;
POZ	symbol pozycji analitycznej do paragrafu;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
RODZ	symbol sposobu finansowania;
ZADANIE	symbol wg tzw układu zadaniowego budżetu;
DATA_WP	data obowiązywania;
KWOTA	kwota;
KOMID	identyfikator pozycji komunikacji wg tabeli f_bkom;

Słownik rodzajów operacji budżetowych F_BUDTYP;

SYMBOL	symbol rodzaju operacji budżetowej;
NAZWA	opis słowny rodzaju operacji budżetowej;
TYP	oznaczenie: 1- dochody; 2- wydatki;
SPRAW	wskaźnik kolumny sprawozdania budżetowego;
STRONA	oznaczenie sposobu liczenia salda (WN-MA, lub MA-WN);
WZÓR	pole umożliwiający zdefiniowanie wzoru obliczeniowego;

Lista uprawnień użytkowników do poszcz. dysponentów budżetowych F_UPR_DB;

NIDUZYTK	wewnętrzny identyfikator użytkownika wg tabeli U_UZYTKOWNICY;
DB	symbol dysponenta budżetowego;
ROK	rok budżetowy;

Lista użytkowników systemu **U_UZYTEKOWNICY;**

NIDUZYTK wewnętrzny identyfikator użytkownika;
SSKROT nazwa skrócona użytkownika;
SOPIS nazwa pełna użytkownika;

3. System Środki Trwałe:

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania programu zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie **RATUSZ.GDB**. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe składowiki systemu zawierające najistotniejsze dane, część zaś to tabele pomocnicze.

Do tabel głównych zaliczamy:

S_KST	kartoteki Środków trwałych oraz stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla aktualnego okresu obliczeniowego,
S_KST_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla BO lat ubiegłych,
F_ST_BKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja bilansowa),
F_ST_PKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja podatkowa),
F_ST_NPKST12_ROK	stany wartości początkowej, umorzenia i amortyzacji dla poszczególnych miesięcy roku rozrachunkowego (ewidencja nie podatkowa),
S_OBROTY	dokumenty obrotowe wprowadzane przez operatora,
S_DANE_MC	dokumenty generowane przez system podczas przetwarzania,
S_DANE_ROK	dokumenty z okresów ubiegłych

Struktura tabel

Tabela **S_KST**:

ID_KST	unikalny identyfikator Środka trwałego (pole wypełniane przez system),
GRUPA	grupa (pierwszy znak klasyfikacji Środków trwałych i pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja Środków trwałych (wybór ze słownika),
NR_INW	numer inwentarzowy,
NAZWA	nazwa Środka trwałego,
ROK_PRZYJ	rok przyjęcia do ewidencji (pole wypełniane przez system),
DATA_PRZYJ	data przyjęcia do ewidencji,
DATA_NAB	data nabycia,
DATA_LIKW	data zdjęcia ze stanu (pole wypełniane przez system),
DATA_UM	data całkowitego umorzenia (pole wypełniane przez system),
WYR_AM	wybranie amortyzacji (wybór ze słownika),

KONTO	konto amortyzacji,
CHAR1	charakterystyka Środka trwałego,
NOWY_UZYW	przyjmuje wartości N/U - Środek nabyty jako nowy (dł) lub używany (du),
STOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja bilansowa),
PSTOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja podatkowa),
NPSTOPA	roczna stawka amortyzacji (ewidencja nie podatkowa),
PRAC	działy klasyfikacji budżetowej,
ZADANIE	zadanie inwestycyjne,
MIEJSC	lokalizacja podstawowa,
ULICA	lokalizacja podrzędna,
NR_APORTU	numer aportu,
PKWIU	pole nieużywane,
NIECZYNNY	przyjmuje wartości T/N i Środek czasowo nieczynny,

Pola WART_BO, PWART_BO, NPWART_BO wypełniane są przez system, za wyjściem trybu wprowadzania BO, gdy edytuje je użytkownik.

WART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),

Poniższe pola wypełniane są automatycznie przez system podczas procesów obliczeniowych przetwarzania, zamykania miesiąca obliczeniowego i zamykania roku obliczeniowego.

WART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART	wartość początkowa m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
WART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_M	wartość początkowa - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego

	(ewidencja nie podatkowa),
UM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N	umorzenie narastające m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_M	umorzenie - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_M	amortyzacja - obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
NETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PNETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPNETTO_BO	wartość netto na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
WART_P_L	wartość początkowa przed likwidacją
UM_P_L	umorzenie narastające przed likwidacją
DOKUM_L	symbol dokumentu likwidacyjnego,
ZLIKWIDOWANY	Środek zlikwidowany i nie widoczny w kartotece

Tabela S_KST_ROK:

ID_KST	unikalny identyfikator Środka trwałego (pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja Środków trwałych,
NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
WART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_BO	wartość początkowa na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie

UM_N_BO	podatkowa), umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_N_BO	umorzenie narastające na BO roku obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_R	umorzenie roczne m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_R	amortyzacja roczna m-ca poprzedniego + obroty m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),

Tabela F_ST_BKST12_ROK: (ewidencja bilansowa)

ID_KST	unikalny identyfikator Środka trwałego (pole wypełniane przez system),
KL_RODZ	klasyfikacja Środków trwałych,
NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
WART_YY	wartość początkowa po aktualizacji wyceny,
WART_01..12	wartość początkowa poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
UM_N_01..12	umorzenie narastające poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
UM_R_01..12	umorzenie roczne poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego,
AM_R_01..12	amortyzacja roczna poszczególnych miesięcy roku obliczeniowego

Tabela F_ST_PKST12_ROK: (ewidencja podatkowa)

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą F_ST_BKST12_ROK

Tabela F_ST_NPKST12_ROK: (ewidencja nie podatkowa)

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą F_ST_BKST12_ROK

Tabela S_OBROTY:

ID_OBROTY	unikalny identyfikator dowodu (pole wypełniane przez system),
ID_KST	unikalny identyfikator Środka trwałego (pole wypełniane przez system),
DOK	symbol dokumentu obrotowego,
NR	numer dokumentu obrotowego,
LP	liczba porządkowa,
KL_RODZ	klasyfikacja Środków trwałych,

NR_INW	numer inwentarzowy,
ROK	rok obliczeniowy,
MIESIAC	miesiąc obliczeniowy,
WART_Z	wartość początkowa i obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PWART_Z	wartość początkowa i obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPWART_Z	wartość początkowa i obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
UM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PUM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPUM_Z	umorzenie - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa),
AM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja bilansowa),
PAM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja podatkowa),
NPAM_Z	amortyzacja - obrót m-ca obliczeniowego (ewidencja nie podatkowa)

Tabela S_DANE_MC:

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą S_OBROTY

Tabela S_DANE_ROK:

Tabela tożsama strukturalnie i funkcjonalnie z tabelą S_OBROTY

Algorytmy obliczeń

Przetwarzanie

Etap 1: Usunięcie wszystkich danych z tabeli roboczej S_Dane_MC

Etap 2: Pobranie dowodów obrotowych za okres obliczeniowy z tabeli S_OBROTY i przepisanie ich do tabeli S_DANE_MC

Etap 3: Generowanie dowodów ZZZ w tabeli S_DANE_MC zawierających miesięczny odpis umorzeniowy/amortyzacyjny wyliczany wg formuły:

- a) dla środków nie umarzanych lub całkowicie umorzonych

$$\text{odpis} = 0$$
- b) dla pozostałych środków w miesiącach 01-11

$$\text{odpis} = \text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} / 12$$
- c) dla pozostałych środków w miesiącu 12

$$\text{odpis} = \text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} + (\text{wartość początkowa} * \text{roczna stawka amortyzacji} / 12) * 11$$

W przypadku degresywnej metody naliczania za podstawę obliczeń bierze się nie aktualną wartość początkową a wartość netto z początku roku rozrachunkowego.

Etap 4: Wpisanie do tabeli S_KST głównych zmian wartości początkowej, umorzenia i

amortyzacji dla każdego środka trwałego.

Zamknięcie miesiąca obliczeniowego

Etap 1: Przepisanie danych z tabeli roboczej S_Dane_MC do tabeli S_DANE_ROK

Etap 2: Aktualizacja tabeli S_KST - utworzenie bilansu otwarcia następnego okresu obliczeniowego wg formuły:

$$\begin{array}{ll} WART = WART + WART_M; & WART_M = 0; \\ UM_N = UM_N + UM_M; & \\ UM_R = UM_R + UM_M; & UM_M = 0; \\ AM_R = AM_R + AM_M; & AM_M = 0; \end{array}$$

Zamknięcie roku obliczeniowego

Etap 1: Zamknięcie miesiąca grudnia

Etap 2: Przepisanie danych z tabeli S_KST do tabeli archiwalnej S_KST_ROK

Etap 3: Zerowanie danych rocznych w tabeli S_KST

$$\begin{array}{l} UM_R = 0; \\ AM_R = 0; \end{array}$$

Etap 4: Dezaktywacja środków zlikwidowanych (o zerowej wartości początkowej i zerowym umorzeniu). W tabeli S_KST pole ZLIKWIDOWANY przyjmuje wartość 0

Etap 5: Utworzenie bilansu otwarcia następnego roku obliczeniowego wg formuły:

$$\begin{array}{l} WART_BO = WART; \\ UM_N_BO = UM_N; \end{array}$$

4. System Gospodarka Magazynowa i Faktura:

Specyfikacja zbiorów

Informacje wprowadzane do systemu przez operatora oraz dane powstałe jako wynik działania zawarte są w jednej bazie danych wspólnej dla wszystkich aplikacji działających u konkretnego użytkownika. Jest to zintegrowana baza danych o nazwie MANAGER.GD. W ramach jej struktury wewnętrznej, która decyduje o alokacji danych, wyróżnia się tzw. tabele. Część z nich stanowi podstawowe elementy systemu GM i Faktura, zawierające najistotniejsze dane, część natomiast to tabele o znaczeniu pomocniczym. Do tabel głównych zaliczamy:

System GM:

M_KIMMAG	kartotek indeksów materiałowych,
M_KSM	kartoteka stanów magazynowych,
M_KSM_ARCH	kartoteka stanów magazynowych (archiwalna),
M_OBROTYNAG	nagłówki wprowadzanych dokumentów m-ca bieżącego lub następnego,
M_OBROTYLP	pozycje wprowadzanych dokumentów m-ca bieżącego lub następnego,
M_OBROTYNAG_ARCH	nagłówki wprowadzanych dokumentów z m-cy zamkniętych,
M_OBROTYLP_ARCH	pozycje wprowadzanych dokumentów z m-cy zamkniętych,
M_TABDOW	kartoteka dokumentów magazynowych,
M_TABMAG	kartoteka magazynów,
M_KONMAT	kartoteka kont materiałowych,

System Faktura:

M_FAKTURY	nagłówki wprowadzanych dokumentów sprzedaży (faktur),
M_FAKTURYPOZ	pozycje wprowadzanych dokumentów sprzedaży,
M_TABDOK	kartoteka dokumentów sprzedaży (faktury, korekty faktur,)

Struktura zbiorów

Dla wybranych tabel przedstawiono poniżej wykaz pól wraz z krótkim opisem ich zawartości.

System GM

Kartoteka indeksów materiałowych M_KIMMAG

INDEKS	oznaczenie literowo-cyfrowe wprowadzanych pozycji magazynowych,
KOD_SWW	kod zgodny z Systematycznym Wykazem Wyróbów,
SYMB_VAT	przypisany do indeksu (podpowiadany) % podatku VAT,
TYP_OPAK	rodzaj opakowania przypisany do indeksu,
IL_W_OPAK	ilość sztuk mieszczących się w opakowaniu,
MAGAZYN	przypisany symbol magazynu do indeksu,
KON_MAT	przypisane konto materiałowe do indeksu,
ZAPAS_MIN	zapas minimalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,
ZAPAS_NORM	zapas minimalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,
ZAPAS_MAX	zapas maksymalny, do którego będą przyrównywane stany magazynowe,

JM_ZAK jednostka miary dla przychodów,
JM_SPR jednostka miary dla rozchodów,
REL_JM_ZAK przelicznik jednostki magazynowej do jedn. miary przychodu,
CENA_SP1 do 6 podpowiadane ceny sprzedaży,
REL_JM_SP przelicznik jednostki magazynowej do jedn. miary rozchodu,

Kartoteka stanów magazynowych M_KSM

MAGAZYN kod magazynu,
KON_MAT kod konta materiałowego,
INDEKS oznaczenie literowo-cyfrowe pozycji w magazynie,
NR_PARTII dodatkowe oznaczenie pozycji, w magazynie (wyróżnik rodzaju dostaw),
CENA_EWID cena ewidencyjna pozycji magazynowych,
MCBO_ILOSC stan ilościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie ,
MCBO_WART stan wartościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
MCPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
MCPR_WART przychody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
MCRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
MCRO_WART rozchody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
NSPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu następnym,
NSPR_WART przychody wartościowe w m-cu następnym ,
NSRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu następnym,
NSRO_WART rozchody wartościowe w m-cu następnym ,
REZEW_ILOSC ilość zarezerwowana,
DATA_PARTII data prowadzenia danej pozycji do magazynu,
CENA_PRZYCH cena, z jaką przyjęto daną pozycję do magazynu,

Kartoteka stanów magazynowych M_KSM_ARCH

ROK_OB. rok obliczeniowy,
MIESIAC_OB. miesiąc obliczeniowy,
MAGAZYN kod magazynu,
KON_MAT kod konta materiałowego,
INDEKS oznaczenie literowo-cyfrowe pozycji w magazynie,
NR_PARTII dodatkowe oznaczenie pozycji, w magazynie (wyróżnik rodzaju dostaw),
CENA_EWID cena ewidencyjna pozycji magazynowych,
MCBO_ILOSC stan ilościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie ,
MCBO_WART stan wartościowy na początek miesiąca obliczeniowego pozycji w magazynie,
MCPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
MCPR_WART przychody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
MCRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu obliczeniowym,
MCRO_WART rozchody wartościowe w m-cu obliczeniowym,
NSPR_ILOSC przychody ilościowe w m-cu następnym,
NSPR_WART przychody wartościowe w m-cu następnym ,
NSRO_ILOSC rozchody ilościowe w m-cu następnym,
NSRO_WART rozchody wartościowe w m-cu następnym ,
REZEW_ILOSC ilość zarezerwowana,

DATA_PARTII data prowadzenia danej pozycji do magazynu,
CENA_PRZYCH cena, z jakiej przyjęto daną pozycję do magazynu,

Kartoteka obrotów M_OBROTYNAG

MAGAZYN kod magazynu,
ROK_OB. rok obliczeniowy,
REJESTR symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER numer dokumentu,
DATA_DOKUM data dokumentu,
DATA_DYSP data dyspozycji,
DATA_ZM data zmiany dokumentu,
KONTRAHENT symbol kontrahenta,
OPIS opis do dokumentu,
OPERATOR symbol operatora systemu,
MG_MM symbol magazynu, dla dokumentów przesunięcia,
KM_MM symbol konta materiałowego, dla dokumentów przesunięcia,
BLOKADA znacznik blokujący poprawki dokumentu,

Kartoteka obrotów M_OBROTYLP

MAGAZYN kod magazynu,
ROK_OB. rok obliczeniowy,
REJESTR symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER numer dokumentu,
LP liczba porządkowa pozycji na dokumencie,
INDEKS symbol materiału, towaru,
KON_PRZEC konto przeciwstawne,
KON_MAT konto materiałowe,
JM jednostka miary,
ILOSC ilość,
CENA_EWID cena ewidencyjna,
WARTOSC wartość,
NA_DOKUMENT nr faktury do dokumentu WZ,
ROK_PODPOW rok z przewodnika, zlecenia, zamówienia,
CENA_SPRZED cena sprzedaży,
UPUST_MARZA zastosowany upust,
MIES_NAST. znacznik czy dokument na m-c następny,
NR_PARTII symbol nr partii,
PRZ_ROZ określenie (przychód-rozchód),
DO_MTBD czy aktywne triggerzy,
ID_POZ identyfikator nadawany przez system,
CENA_PRZYCH cena zakupu,
DATA_WAZ data ważności,
LOKALIZACJA lokalizacja,

WARTOSC_PRZYCH	wartość przychodu,
PRZEL	przelicznik,
CENA_ALTER	cena alternatywna,
ILOSC_ALTER	ilość alternatywna,
JM_ALTER	jednostka miary alternatywna,
SYMBOL_DOST	symbol dostawcy,
KONTO_KOSZT	konto kosztowe,
CALOSC	widoczny lub niewidoczny w fakturze,
KM_MM	konto materiałowe przy dokumentach MM,
STAN_IL	stan ilościowy,
STAN_WA	stan wartościowy,

Kartoteka obrotów M_OBROTYNAG_ARCH

MAGAZYN	kod magazynu,
ROK_OB.	rok obliczeniowy,
REJESTR	symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT	symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER	numer dokumentu,
DATA_DOKUM	data dokumentu,
DATA_DYSP	data dyspozycji,
DATA_ZM	data zmiany dokumentu,
KONTRAHENT	symbol kontrahenta,
OPIS	opis do dokumentu,
OPERATOR	symbol operatora systemu,
MG_MM	symbol magazynu, dla dokumentów przesunięcia,
KM_MM	symbol konta materiałowego, dla dokumentów przesunięcia,
MIESIAC_OB.	miesiąc obliczeniowy,

Kartoteka obrotów M_OBROTYLP_ARCH

MAGAZYN	kod magazynu,
ROK_OB.	rok obliczeniowy,
REJESTR	symbol rejestru, do którego został wprowadzony dokument,
DOKUMENT	symbol wprowadzonego dokumentu,
NUMER	numer dokumentu,
LP	liczba porządkowa pozycji na dokumencie,
INDEKS	symbol materiału, towaru,
KON_PRZEC	konto przeciwstawne,
KON_MAT	konto materiałowe,
JM	jednostka miary,
ILOSC	ilość,
CENA_EWID	cena ewidencyjna,
WARTOSC	wartość,
NA_DOKUMENT	nr faktury do dokumentu WZ,
ROK_PODPOW	rok z przewodnika, zlecenia, zamówienia,
CENA_SPRZED	cena sprzedaży,

UPOST_MARZA	zastosowany upust,
MIES_NAST.	znacznik czy dokument na m-c następny,
NR_PARTII	symbol nr partii,
PRZ_ROZ	określenie (przychód-rozchód),
DO_MTBD	czy aktywne trigger,
ID_POZ	identyfikator nadawany przez system,
CENA_PRZYCH	cena zakupu,
DATA_WAZ	data ważności,
LOKALIZACJA	lokalizacja,
WARTOSC_PRZYCH	wartość przychodu,
PRZEL	przelicznik,
CENA_ALTER	cena alternatywna,
ILOSC_ALTER	ilość alternatywna,
JM_ALTER	jednostka miary alternatywna,
SYMBOL_DOST	symbol dostawcy,
KONTO_KOSZT	konto kosztowe,
CALOSC	widoczny lub niewidoczny w fakturze,
KM_MM	konto materiałowe przy dokumentach MM,
MIESIAC_OB.	miesiąc obliczeniowy,
STAN_IL	stan ilościowy,
STAN_WA	stan wartościowy,

Kartoteka dokumentów M_TABDOW

SYMBOL	symbol dokumentu,
NAZWA	nazwa dokumentu,
KOD	kod dokumentu,
NR_TYP	sposób numeracji,
NR_MAG	numeracja wzgl. magazynu,
NA_DOKUMENT	czy dotyczy faktury,
PRZ_ROZ	rodzaj dokumentu (przychód-rozchód),
PODPowiedZ	podpowieć dokumentu (zlecenie, przewodnik,)
SPBUDNR_PARTII	sposób budowy numeru partii,
TWORZY_PARTIE	czy dokument tworzy stan magazynowy wg numeru partii,
KONTRAH	czy na dokumencie występuje kontrahent,
DO_ZLEC	czy konto kosztowe w nagłówku dokumentu,
GENERUJE	czy generuje inny dokument,
DATA_WAZ	możliwość edycji dodatkowego pola,
LOKALIZACJA	możliwość edycji dodatkowego pola,
ROZL_ZAK	czy dokument do rozliczenia zakupu,
KONTROLA_LOK	kontrola lokalizacji
KONTROLA_DAT_WAZ	kontrola dat ważności
DOKL_IL	dokładność pokazywania ilości,
DOKL_WA	dokładność pokazywania wartości,
DRUK_STANDARD	forma wydruku dokumentów,
BLOK_IL_WA	blokada ilości i wartości,

Kartoteka dokumentów M_TABMAG

SYMBOL	symbol magazynu,
NAZWA	nazwa dokumentu,
KONTO	konto księgowo,

Kartoteka dokumentów M_KONMAT

SYMBOL	symbol konta materiałowego,
NAZWA	nazwa konta materiałowego,
KONTO_ZAPAS	konto księgowo zapasowe,
RODZAJ_CEN	rodzaj cen,
KONTO_SPRZED	konto księgowo sprzedaży,
OPIS	opis,
KONTO_K_SP	konto księgowo kosztowe sprzedaży,

System FAKTURA**Kartoteka faktur - nagłówki M_FAKTURY**

ID_NAG	identyfikator nadawany przez system,
ROK	rok faktury,
REJESTR	rejestr faktury,
TYP	rodzaj faktury,
SYMBOL	numer faktury,
NR_KLIENTA	numer kontrahenta,
DATA_FAK	data faktury,
DATA_SPRZED	data sprzedaży,
SPOSÓB_ZAPL	sposób zapłaty,
TERMIN_ZAPL	termin zapłaty za fakturę,
TRANSPORT	sposób transportu,
WALUTA	rodzaj waluty,
KURS_WALUTY	kurs waluty,
UWAGI	pole z uwagami,
DATA_ZM	data zmian,
OPER	symbol operatora,
NR_PLATNIKA	symbol płatnika faktury,
NR_ODBIORCY	symbol odbiorcy faktury,
SYMBOL_LOK	symbol rodzaju lokalizacji,
DNI_ZAPLATY	dni zapłaty za fakturę,
NA_DOKUMENT	informacja o sposobie utworzenia faktury (np. nr WZ-tni),
SKAD_KOPIA	skąd skopiowano fakturę,
KOD_DOKUM	kod księgowy dokumentu,
KOD_AKWIZYT	kod akwizytora,
WARTOSC_ZAPL	wartość zapłaty za fakturę,

Kartoteka faktur - pozycje M_FAKTURYPOZ

ID_POZ	identyfikator dla pozycji nadawany przez system,
ID_NAG	identyfikator dla nagłówka nadawany przez system,
LP	liczba porządkowa pozycji,
INDEKS	indeks pozycji towaru, wyrobu,
ILOSC	ilość,
CENA	cena sprzedaży,
WART_VAT	wartość vat-u,
MAGAZYN	symbol magazynu w przypadku sprzedaży w powiązaniu z GM,
KON_MAT	symbol konta materiałowego w przypadku jak wyżej,
NA_DOKUMENT	informacja o sposobie utworzenia faktury (np. nr WZ-tytuł),
SKAD_KOPIA	skąd skopiowano fakturę,
DATA_ZM	data zmian,
OPER	symbol operatora,
VAT	kod vat-u,
RABAT	wielkość rabatu,
CENA_JEDN	cena sprzedaży bez rabatu,
PROCENT_VAT	procent vat-u,
WARTOSC	wartość netto pozycji,
PRZEDMIOT	opis pozycji wpisany z ówki

Kartoteka rodzajów dokumentów M_TABDOW

SYMBOL	symbol dokumentu sprzedaży,
NAZWA	nazwa dokumentu,
SP_OBL_VAT	sposób liczenia vat-u,
FISKALIZACJA	czy dokument fiskalny,
POWIAZ_OBROT	czy powiązanie z dokumentem magazynowym,
DOKUM_OBROT	rodzaj dokumentu magazynowego,
KOREKTA	czy dokument korygujący,
REJESTRDOS	odpowiednik dokumentu w systemie DOS,
KONTO	konto księgowość,